

Інформація про здійснення Національним банком України державної регуляторної діяльності у 2016 році

Національний банк України у 2016 році здійснював державну регуляторну діяльність відповідно до вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта Національного банку України та Методики відстеження результативності регуляторного акта Національного банку України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 14.04.2004 № 471.

Упродовж 2016 року державна регуляторна діяльність Національного банку України спрямовувалася на підготовку, прийняття та відстеження результативності регуляторних актів.

Під час здійснення державної регуляторної політики Національний банк України дотримується принципів доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, передбачуваності, прозорості та врахування громадської думки.

Регуляторна діяльність Національного банку України у 2016 році здійснювалася відповідно до Плану підготовки проектів регуляторних актів Національного банку України на 2016 рік, затвердженого розпорядженням Національного банку України від 11.12.2015 № 726-р (зі змінами) (далі – План).

Згідно з Планом Національний банк України запланував розроблення 12 проектів нормативно-правових актів, що відповідають ознакам регуляторного акта, із них:

прийнято:

1) постанову Правління Національного банку України від 10.02.2016 № 65 “Про внесення змін до Положення про електронні гроші в Україні”;

2) постанову Правління Національного банку України від 07.06.2016 № 340 “Про затвердження Змін до Положення про порядок виконання банками документів на переказ, примусове списання і арешт коштів в іноземних валютах та банківських металів”;

3) постанову Правління Національного банку України від 14.06.2016 № 346 “Про затвердження Змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах”;

4) постанову Правління Національного банку України від 26.07.2016 № 358 “Про внесення змін до Положення про електронні гроші в Україні”;

5) постанову Правління Національного банку України від 23.08.2016 № 376 “Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 12 лютого 2013 року № 42”;

6) постанову Правління Національного банку України від 30.08.2016 № 378 “Про затвердження Положення про Єдину національну систему електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України”;

7) постанову Правління Національного банку України від 06.09.2016 № 382 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”, якою внесено зміни до Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05.11.2014 № 705;

8) постанову Правління Національного банку України від 04.10.2016 № 390 “Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”;

9) постанову Правління Національного банку України від 25.11.2016 № 407 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 06 червня 2013 року № 210”.

Крім того, у звітному році прийнято постанову Правління Національного банку України від 10.02.2016 № 63 “Про затвердження Правил з організації захисту приміщень банків в Україні”, прийняття якої було заплановано у 2013 році.

Прийняття вищезазначених регуляторних актів було здійснено з метою досягнення таких цілей:

1) удосконалення порядку виконання уповноваженими банками документів про арешт коштів в іноземній валюті;

2) удосконалення порядку відкриття та ведення банками рахунків клієнтів;

3) удосконалення порядку здійснення операцій з електронними грошима;

4) удосконалення вимог до комерційних агентів банків;

5) забезпечення виконання проекту “Створення Єдиної національної системи електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України”;

6) приведення організації захисту приміщень банків України до сучасних європейських вимог та врегулювання діяльності небанківських фінансових установ, які отримали генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій;

7) збільшення частки безготівкових розрахунків і скорочення сфер використання готівки.

Розроблено та перебувають на погодженні:

1) проект постанови Правління Національного банку України “Про внесення змін до Положення про порядок реєстрації платіжних систем, учасників платіжних систем та операторів послуг платіжної інфраструктури”;

2) проект постанови Правління Національного банку України “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”, яким передбачено внесення змін до:

Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492,

zareєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2003 року за № 1172/8493 (зі змінами);

Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21 січня 2004 року № 22, zareєстрованої в Міністерстві юстиції України 29 березня 2004 року за № 377/8976 (зі змінами);

Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 16 серпня 2006 року № 320, zareєстрованої в Міністерстві юстиції України 06 вересня 2006 року за № 1035/12909 (зі змінами);

Положення про порядок виконання банками документів на переказ, примусове списання і арешт коштів в іноземних валютах та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 липня 2008 року № 216, zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 жовтня 2008 року за № 910/15601 (зі змінами);

3) проект постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні”;

4) проект постанови Правління Національного банку України “Про внесення змін до Положення про порядок видачі юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації”.

Здійснення Національним банком України державної регуляторної політики у 2016 році включало:

1) застосування єдиного підходу до підготовки аналізу регуляторного впливу та до здійснення відстеження результативності регуляторних актів;

2) підготовку аналізу регуляторного впливу;

3) планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів;

4) оприлюднення проектів регуляторних актів з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об’єднань, а також відкриті обговорення за участю представників громадськості з питань, пов’язаних з регуляторною діяльністю;

5) відстеження результативності регуляторних актів;

6) підготовку звітів про відстеження результативності регуляторних актів та їх оприлюднення;

7) перегляд та систематизацію регуляторних актів;

8) систематизацію регуляторних актів;

9) викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта;

10) оприлюднення інформації про здійснення регуляторної діяльності.

З метою дотримання вимог статті 13 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” та основних принципів регуляторної політики кожен проект регуляторного акта, розробленого у 2016 році, був оприлюднений на сторінці Офіційного інтернет-

представництва Національного банку України - <http://www.bank.gov.ua> у рубриці “Законодавство” для ознайомлення з ним фізичних та юридичних осіб. Саме така робота із суб’єктами господарювання та фізичними особами дає змогу визначити оцінку впливу регуляторного акта та відкоригувати недоліки проекту регуляторного акта до набрання ним чинності. Пропозиції та зауваження від фізичних і юридичних осіб до проектів регуляторних актів були опрацьовані та в разі визнання їх доцільності враховані в проектах регуляторних актів.

До розроблених у звітному році проектів регуляторних актів Національний банк України підготував аналіз регуляторного впливу, в якому визначалися проблеми, на врегулювання яких спрямовувалося розроблення регуляторних актів та переваги цих актів у їх вирішенні.

Аналіз регуляторного впливу проектів регуляторних актів був розміщений на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України - <http://www.bank.gov.ua> у рубриці “Законодавство”.

На виконання вимог статті 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Національний банк України у 2016 році здійснював відстеження результативності таких регуляторних актів:

базове відстеження:

1) постанови Правління Національного банку України від 10.02.2016 № 63 “Про затвердження Правил з організації захисту приміщень банків в Україні” (Звіт про базове відстеження результативності регуляторного акта оприлюднений 06.10.2016 на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України – <http://www.bank.gov.ua>);

2) постанови Правління Національного банку України від 16 січня 2017 року № 4 “Про затвердження Змін до Положення про порядок видачі юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації” (Звіт про базове відстеження результативності регуляторного акта оприлюднений 19.01.2017 на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України - <http://www.bank.gov.ua>);

повторне відстеження:

1) постанови Правління Національного банку України “Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів” від 05.11.2014 № 705. (Звіт про повторне відстеження результативності регуляторного акта оприлюднений 14.01.2016 на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України - <http://www.bank.gov.ua>);

періодичне відстеження:

1) постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах” від 12.11.2003 № 492 (Звіт про періодичне

відстеження результативності регуляторного акта оприлюднений 11.02.2016 на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України - <http://www.bank.gov.ua>);

2) постанови Правління Національного банку України від 28.07.2008 № 216 “Про затвердження Положення про порядок виконання банками документів на переказ, примусове списання і арешт коштів в іноземних валютах та банківських металів і змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України” (Звіт про періодичне відстеження результативності регуляторного акта оприлюднений 29.02.2016 на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України – <http://www.bank.gov.ua>);

3) постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями” від 03.12.2003 № 514 (Звіт про періодичне відстеження результативності регуляторного акта оприлюднений 02.07.2016 на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України – <http://www.bank.gov.ua>).

З метою реалізації положень статті 56 Закону України “Про Національний банк України” та статті 7 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” розпорядженням Національного банку України від 09.12.2016 № 5379-р затверджено План підготовки проектів регуляторних актів Національного банку України на 2017 рік, який опубліковано на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України - <http://www.bank.gov.ua>. Цей план містить інформацію стосовно найменування проектів регуляторних актів, які Національний банк України запланував розробити у 2017 році, цілі прийняття, строк підготовки, найменування структурних підрозділів Національного банку України, відповідальних за їх розроблення. Інформація, зазначена в цьому плані, надає можливість суб’єктам господарювання і фізичним особам планувати свою подальшу діяльність, брати участь в обговоренні проекту регуляторного акта та удосконалення його написання, сприяє захисту їх прав.